

16 czerwca 2025 r.

Emerytury rolnicze w Polsce dla Ukraińców. KRUS dementuje fake newsa

Tylko kilkunastu mieszkańców Ukrainy otrzymuje emeryturę lub rentę ze środków Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Grupa cudzoziemców z krajów Europy oraz innych państw, uprawniona do otrzymywania emerytury/renty z KRUS, liczy około 4 tys. osób.

To nasza odpowiedź na kolportowaną w trybie wojny hybrydowej pogłoskę, że emerytury z KRUS otrzymują tysiące Ukraińców i że obywatelom zza wschodniej granicy wystarczy przepracować jeden dzień na polskiej wsi, by otrzymać uprawnienia emerytalne.

Biuro Statystyki KRUS informuje, że przeciętna miesięczna liczba osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe transferowane do poszczególnych państw UE/EFTA i Wielkiej Brytanii oraz do innych państw na podstawie umów dwustronnych wyniosła:

- w IV kwartale 2024 r. 4 069 osób, w tym z Ukrainy – 12 osób
- w I kwartale 2025 r. 4 097 osób, w tym z Ukrainy – 13 osób.

W roku 2018 emeryturę lub rentę rolniczą przekazywano 15 mieszkańcom Ukrainy, a rok przed wojną rosyjsko-ukraińską 22 osobom.

Przypomnijmy, że łączna liczba świadczeniobiorców w KRUS (emerytów i rencistów) sięgnęła w minionym roku niemal 970 tysięcy.

ŚWIADCZENIA ROLNICZE przysługują osobom (rolnikom i domownikom), które podlegały ubezpieczeniu społecznemu rolników i spełniają warunki określone w ustawie (niezależnie od ich obywatelstwa). W przypadku emerytury rolniczej jest to warunek osiągnięcia wieku emerytalnego (60 lat dla kobiety, 65 lat dla mężczyzny) oraz **podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez co najmniej 25 lat.**

Warto wiedzieć, że od stycznia 2014 r. obowiązuje *Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą o zabezpieczeniu społecznym*, którą realizują w Polsce dwa organy emerytalno-rentowe – KRUS i ZUS. Umowa ta umożliwia m.in. uwzględnianie okresów przebytych na Ukrainie (przez obywateli polskich oraz ukraińskich) przy ustalaniu prawa do rolniczych świadczeń emerytalno-rentowych, jeżeli osoba nie posiada wymaganego stażu ubezpieczeniowego w Polsce.

Wówczas okresy te są sumowane i ustalone jest świadczenie proporcjonalne, tzw. świadczenie pro-rata, którego wysokość wynika z proporcji okresów ubezpieczenia przebytych w Polsce do łącznych okresów ubezpieczenia przebytych w Polsce i na Ukrainie.

A zatem, okresy ukraińskie mogą zostać uwzględnione przy ustalaniu prawa do rolniczych świadczeń emerytalno-rentowych (np. gdy osoba z tytułu okresów przebytych w Polsce nie posiada 25-letniego stażu wymaganego do przyznania emerytury), natomiast przy ustalaniu wysokości świadczeń rolniczych KRUS wypłaca świadczenie proporcjonalne, wynikające z okresów przebytych tylko w Polsce.

Z UBEZPIECZENIA W KRUS – zgodnie z ustawą o ubezpieczeniu społecznym rolników – korzystają przede wszystkim rolnicy i członkowie ich rodzin (małżonkowie, domownicy), którzy wspólnie zamieszkują w gospodarstwie domowym, pracują wspólnie w gospodarstwie rolnym i są obywatelami polskimi.

Ponadto z takiego ubezpieczenia mogą korzystać także obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), Konfederacji Szwajcarskiej, czy Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej. Mogą z niego korzystać także ci cudzoziemcy, którzy np. legalnie przebywają w Polsce z prawem do podjęcia legalnej pracy, ze statusem uchodźcy lub zgodą na pobyt ze względów humanitarnych.

Z danych Biura Ubezpieczeń KRUS wynika, że w pierwszym kwartale 2025 roku w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego było ubezpieczonych (opłacało składki) 566. obywateli Ukrainy i członków ich rodzin. Na koniec 2024 roku z takiego ubezpieczenia korzystało 558 osób, a na koniec 2020 roku – 517.

Na koniec pierwszego kwartału 2025 roku z ubezpieczenia w KRUS, pracując jako pomocnicy rolnika, korzystało łącznie 3777 Ukraińców. Na koniec 2024 roku było to 1196 osób, a np. w roku 2020 – 1335. Pomocnicy rolnika to osoby zatrudniane jedynie do prac sezonowych.

Elżbieta Oppenauer
Rzecznik Prasowy